

VIRRAN

varrelta

04/2021 PÄIJÄLÄN KYLÄLEHTI

10v.
2011-2021

sivu 18

*Jouluinen
kalapöytä*

sivu 9

*Vilskettä
systorilla*

PÄIJÄLÄ
Kylä virran varrella

VIRRRAN varrelta

1. Pääkirjoitus ja sisältö
3. Kyläyhdistyksen kuulumisia
4. Päijälän kirjasto kutsuu
5. Secto Automotive Rally Finland
7. Erilaiset syysrallit
8. Yksin- ja kaksinpuheluita Ainonsillalla
9. Vilskettä syystorilla
10. Hyötykasvikerhon kuulumisia
11. Elämää Nepalissa
12. Syksyn satoa kuvina
13. Muhkun XXXXIII Kekrinjuoksu
14. Passu jatkaa uudistumistaan
15. Kaijan kirjanurkka
17. Muikun tie joulupöytään
18. Jouluinen kalapöytä
19. Mökkiläisen joulu
20. Seimen äärellä
21. Päijälän tapahtumia
22. Martti Ruokola muistoissamme
23. Moporahaa tianaamassa Käärmevuorella

21 Päijälän tapahtumia

5 Secto Automotive Rally Finland

Pääkirjoitus

Arvoisa Päijälän kylälehdessä lukija!

Vaiherikas vuosi alkaa kääntyä loppuun ja mekin täällä Päijälässä alamme valmistautua monelle vuoden tärkeimpään juhla-aikaan, joulun. Ensikummet tulivat ja menivät. Päivän valoisa aika lyhenee lyhenemistään, mutta elämä sykkii voimalla ja tuonee eteemme jälleen kylän kehittämisen näkökulmasta uuden hankkeen, joka tulee vaikuttamaan niin kylän palveluihin kuin kylämme vetovoimaan. Neljän elinvoimaisen Päijälän tukipilarin mahdollinen rakentuminen on saanut vihreää valoa eri osapuolilta. Näyttää tällä hetkellä siis siltä, että ensi vuonnakaan emme pidä välivuotta kylämme kehittämisessä. Siitä sitten enemmän seuraavassa lehtemme numerossa pääsiäisen tienoilla.

Luemme vaimon kanssa aamuisin päivän sanaa, tänä vuonna Ville

Auvisen kirjoittamaa Toivon kipinöitä -kirjasta. Auvinen käsitteli Raamatun Moosesta lainaten erilaisia ihmisten itse itselleen tekemiä jumalakuvia tai jumalia. Hän pitää asiaa ajankohtaisena ja kirjoittaa, että ”vaikka me emme ehkä tee itsellemme kuvapatsaita palvottavaksi, luomme helposti omat jumalakuvamme, omat käsityksemme Jumalasta. Ajatellaan, että jokaisella on oma jumalansa ja oma totuutensa, eikä toinen ole toista parempi. Raamatun mukaan Jumala on kuitenkin se, joka Hän on, eikä Hän muutu meidän omien jumalakuviamme mukaiseksi”.

Miksi otan tuon Auvisen tekstin esiin tässä kirjoituksessa? Siksi, että adventin - odotuksen – aika lähestyy ja myös siksi, että minua tässä moniarvoisessa yhteiskunnassa usein ihmetyttää vastakkainasettelut eri osapuolien omien totuuksien pohjalta. Kuitenkin ns. tieteelliset totuudet kuten omatkin käsitykset muuttuvat uuden tiedon tai kokemuksen myötä.

Usein kuulee sanottavan, että päätökset esimerkiksi valtakunnallisella tasolla perustetaan tieteellisesti tutkittuun totuuteen ja/tai YK:n ihmisoikeuksia koskeviin julistuksiin, jotka lähes kaikki kansakunnat ovat hyväksyneet oman päätöksenteon ja toiminnan lähtökohdiksi. Käytännön päätöksiä tai toimenpiteitä ne kuitenkin usein näkyvät hyvin erilaisina, jopa vastakkaisina. Päätöksentekoa todellisuudessa useimmiten näyttää ohjaavan enemmän tai vähemmän piiloteltuna kansakuntien tai yksilötasolla omat keskeiset intressit. Esimerkkeinä tästä viime päivien tilanne Valko-Venäjän ja Puolan rajalla tai vaikkapa meillä Suomessa eri ryhmien suhtautuminen tuon ”rajakahakan” seuraamuksiin koskien mahdollisia pakolaisia.

Katselin äskettäin TV:stä ohjelmaa, jossa haastateltiin tähtitieteen emeritusprofessori Esko Valtaojaa. Muiden aiheiden lisäksi haastattelija kysyi Valtaojalta suhtautumista Raamatun Jumalaan ja viittasi hänen keskusteluihinsa emerituspiispa Juha Pihkalan kanssa. Valtaoja kertoi olevansa agnostikko, ei ateisti, ja totesi, ettei tosin ymmärrä Juha Pihkalan uskoa Jumalaan, mutta ei myöskään voi varmasti sanoa, että jostain ”jumalaa” ei olisi kaiken takana. Merkittävä kannanotto Valtaojalta. Hän ei asettunut kaiken tietäjäksi, luoja, vaan luoduksi, ihmisen asemaan, epäilijäksi ja epätietoiseksi. Minua ihmetyttääkin ihmiset, jotka tieteeseen tai johonkin muuhun vedoten julistavat varmana totuutena, että Jumalaa ei ole. Kaikki on sattumien tulosta ilman tarkoitusta, niin sinä kuin minäkin. Moni onkin sen seurauksena luonut itselleen oman ”jumalansa”: työ, raha, valta, maine, ulkonäkö..., minkä tahansa asian tai elämänmuodon, jolle uhraa/antaa tietoisesti elämänsä lähes kaiken muun kustannuksella.

Myöskin Raamatun Jumalasta meillä ihmisillä, jotka uskomme, on erilaisia käsityksiä ja helposti pidämme omaa käsitystä ainoana oikeana. Totuus ei välttämättä löydy kuitenkaan meidän omista ajatuksistamme ja käsityksistämme Jumalasta, vaan ainoastaan Jumalan ilmoittamasta sanasta - elämän myötä pala palalta, aina vajavaisena - joka meille on annettu Raamatussa Pyhän Hengen avulla tutkailtavaksi ja todeksi eletäväksi koko tämän elämän ajalle.

Palataan takaisin tähän hetkeen. Jeesuksen Kristuksen, Jumalan pojan, syntymäjuhla on taas ovella. Hän tuli maailmaan reilut 2000 vuotta sitten ennustusten mukaan sovittamaan rikkomuksemme Jumalaa vastaan, jotta me saamme elää vapaina synnin painolastista Jumalan edessä, palvella toinen toisiamme ja näin toteuttaa Jumalan tahtoa maan päällä. Voimaa toistemme palvelemiseen ja rakastamiseen saamme Häneltä, rukoillen. Omin voimin emme jaksaa. Ihmiskunnan ongelmat eivät ratkea pelkillä julistuksilla, vaan siihen tarvitaan ihmisten sisäistä muutosta, Luojamme, Jumalamme apua!

Näillä sanoilla haluan rohkaista sinua ja itseäni tukeutumaan omissa elämässämme yhä painavammin Joulun lapsen, Jeesuksen Kristuksen rauhan julistukseen: ”Minä jätän teille rauhan. Oman rauhani minä annan teille, en sellaista jonka maailma antaa. Olkaa rohkeat, älkää vaipuko epätoivoon.” (Joh. 14:27)

Hannu Lahtinen

Virran Varrelta - Päijälän kylälehti, 04/2021.

Virran Varrelta -toimituskunta: Hannu Lahtinen (päätoimittaja), Leena Bragge, Hannu Järvinen, Ulla Lahtinen, Mirikka Lempiäinen, Aino Ruokola, Tuula Suhonen, Kaija Taival, Merja Åkerlind

Julkaisijat: Päijälän kristillinen yhdistys, Päijälän seudun kyläyhdistys ja Mäkimaan Muhku

Lehden taitto: Mirikka Lempiäinen

Painatus: Padasjoen kirjapaino. Painetaan 4 krt. vuodessa.

Yhteystiedot: Päijälän kristillisen yhdistyksen puheenjohtaja Hannu Lahtinen, 0500 304769, hannu.lahtinen@paijala.fi

Päijälän seudun kyläyhdistyksen puheenjohtaja Leena Bragge 040 8326131, leenaobragge@gmail.com

Mäkimaan Muhku: Risto Lehto, rhlehto1@gmail.com

Kansikuva: Tuula Suhonen

Hetki juuri ennen Pirtin risteysen rumpuputken kaivauksia.

VUOSI 2021 PAKETISSA

Puheenjohdajan palsta

Marraskuu lähestyy tätä kirjoittaessani. On harmaata ja vettä sataa melkein joka päivä. Aurinkoisella säällä ruska näyttää kauniilta, mutta pian lehdet muuttuvat ruskeiksi ja syystuulet pudottavat ne maahan. Mutta ei auta vaipua synkkyyteen, koska vuosi on kokonaisuudessaan ollut iloinen kaikkine tapahtumineen.

Viime vuonna maailma pysähtyi, mutta Päijälä vain hidasti vähän tahtia. Päijälän luontokohteet ovat saaneet vakituisen käyttäjäjoukon ja paljon uusia vierailijoita. Toukokuussa Kissakulman nuorisoseura kiersi kanssani luontopolun. Halusivat oppaan, vaikka polku on muuten hyvin merkitty ja karttakin on olemassa. Toivat tullessaan oman viirinsä. Onneksi vitriinissä oli vielä sille tilaa. Uusi laavu Pirtin pihassa houkuttelee vielä viileillä syy-silmoillakin nuotion ääreen makkaraa paistamaan.

Pirtillä on pidetty kokouksia enemmän kuin ennen, mutta onhan siellä nyt paljon viihtyisämpääkin puhdistusremontin jälkeen. Olemme myös täydentäneet Teams-kokouksissa käytettävää välineistöä konferenssikaiuttimella ja HDMI-välilyhdolla. Äänentoistolaitteet olivat jo kerran koekäytössä kesätorin leikkimielisissä pesäpallomatsissa. Keittiöön vaihdettiin uusi sähkökaappi, missä on automaattisulakkeet.

Kylällä tehdään kaapelointityötä. Sähköjohdot on hyvä saada maan alle pois myrskytuulten tiel-

tä. Siitä aiheutuu kaikenlaista harmia ja hidastusta kulkemiseenkin, mutta pitää myös ajatella niitä positiivisia puolia, mitä siitä hyödynnämme. Kaivaukset ja irtokivet, kaadetut pusikot ja montut ovat välttämätön paha tällä hetkellä. Aikanaan työporukka lähtee muihin hommiin ja jäljet peittyvät kuin ei niitä koskaan olisi ollutkaan. Kyläyhdistykselle paras asia tänä vuonna on korjattu rumpu Pirtin tien risteyksessä.

Naapurikylissä ja -kunnissa ovat hieman ihmeis-sään, mistä meillä riittää innokkaita talkoolaisia. Miehet ovat jo pitkään tehneet hyvässä hengessä hanketalkoita ja rakentaneet ralleja. Jonkun aikaa naisten määrä kahvionhommissa on näyttänyt hii-pumisen merkkejä, mutta viime aikoina yksi jos toinenkin on tullut kyselemään, josko voisi tulla avuksi vaikka torikahvioon. Toiset ovat leipureita ja toiset valmistelevat voileipiä tai keittelevät kahvia. Yksikin osallistumiskerta vuodessa on suuri apu, eikä se velvoita sen enempään.

Nyt on aika kiittää kaikkia, jotka ovat jaksaneet koko vuoden puhaltua yhteiseen hiileen.

Mukavaa joulun odotusta!

Teksti ja kuva: Leena Bragge pj. PSKY

PÄIJÄLÄN KIRJASTO KUTSUU!

Jo toinen poikkeuksellinen kesä on takana päin. Sadonkorjuut ja säilönnät on tehty. Vuodenaika vaihtuu syksystä talveen. Illat pitenevät ja lukutoukat sytyttävät lukulamppunsa, löytävät pöydältänsä kirjan, jonka juuri ovat hakeneet Päijälän kirjastosta.

Uutuuskirjan löytää täältä paremmin kuin kaupunkien kirjastoista, joissa on kymmenien lainaajien varaukset. Lehtitelineen tilatut lehdet ovat Kuhmoisten Sanomat, Maaseutu ja KOTI -lehti sekä Oma PIHA puutarhalehti. Kirjastoille tulee lisäksi mm. monia tiedotuslehtiä ilman tilaamatta. Myös kyläläiset tuovat lehtiä kirjastossa luettavaksi.

Nykyajan romaanikirjailijoilta tulee kirja vuosittain – useat romaanit historiallisia. Olli Bäckströmin Ihmeiden huone kertoo 1600-luvun Euroopasta. Maarit Tyrkkö on kirjoittanut elämäkerran Urho Kekkonesta, Presidentti ja toimittaja. Sirkka-Liisa Ranta kirjoitti tietokirjan Suomalainen Tee-kirja. Jännitystä löytyy tamperelaisen Seppo Jokisen kirjoista. Kirjaston tuhansista niteistä löytyy luettavaa jokaiselle – myös lapsille.

On hyvä muistaa myös kirjapiiri, joka kuluneena vuonna on kokoontunut joka kuukausi.

Jos nyt jollekin käy niin, että joulupukkikaan ei tuo yhtään kirjaa, niin voi pistäytyä Päijälän kirjastossa talviaikana aina tiistaisin tai sopimuksen mukaan. Jos näet muinakin viikon päivinä Aionon auton Pirtin pihassa, niin silloin on kirjastonkin ovi auki.

Tervetuloa kirjastoon!

Teksti: Aino Ruokola

Kuva: Leena Bragge

Ruskaralliksikin nimetyn rallipäivän lisäksi kylällä tehtiin yhteensä tuhansia talkootunteja sekä ennen että jälkeen rallin.

SECTO AUTOMOTIVE RALLY FINLAND: *Päijälän erikoiskoe 2.10.2021*

Olimme tällä erää seitsemännen kerran järjestämässä alun perin Jyväskylän Suurajojen MM-sarjan rallitapahtumaa, joka samalla oli rallin 70-vuotisjuhlaralli. Pandemian seurauksena rallitapahtuma siirtyi kesästä syksyyn. Epävarmuus koko tapahtuman toteutumisesta jatkui aina syyskuun alkuun saakka, toteutuuko vai ei, ajetaanko yleisön kanssa vai ilman. Varmasti rallin pääjärjestäjällä AKK Sports OY:llä oli epävarmuuden takia hankala tilanne, mutta oli meilläkin monia kysymysmerkkejä kesällä ja alkusyksystä; miten suhtautua pandemiaan, mitä se tuo tullessaan, saadaanko porukkaa mukaan riittävästi, tuleeko yleisöä ja miten paljon – se vaikuttaa myytävien tuotteiden hankintoihin, kestävätkö peltoparkit, mitä pimeys vaikuttaa jne.

Kysymyksiä oli paljon, vastauksia vähän. Onko riski liian suuri lähteä mukaan? Jos ei lähdetä, miten saadaan kerättyä rahaa yhdistyksille kehittämishankkeisiin, puhumattakaan investointihankkeista.

Mutta jaksetaanko vielä? Vielä olisi tehtävää kylällä ja sen yhdistyksillä. Tällaisia ja muitakin ajatuksia pyöri varmaan yhden jos toisenkin päässä, niiden, jotka ovat olleet mahdollistamassa tapahtuman järjestelyä jo usean vuoden ajan. Niin pyöri minunkin päässäni.

Lähdettiin sittenkin mukaan monen vastuunkantajan yhteisellä päätöksellä. Nyt jälkepäin on sanottava, että HYVÄ että lähdettiin. Monet kysymysmerkit ja epävarmuudet osoittautuivat voitettaviksi, jopa turhiksi. Porukkaa saatiin mukaan hyvin, paljon uusiakin kylän ystäviä. Kiitos teille! Teidän aktiivinen mukaantulonne poisti raskaimman kiven sydämeltä. Pandemia ei juurikaan näkynyt tapahtumassa, uusia tartuntoja ei ole jäljitetty Päijälään tai ilmaantunut tai tullut tietooni Päijälässä. Ilmat olivat suotuisat – pilvipoutaa eikä sadetta ennen tapahtumaa. Peltoparkit kestivät! Sadekausi alkoi vasta tapahtuman jälkeen. Rallivieraita tuli odotettu

määrä, noin 7000 +/- 1000. Myyntiäkin kohtuullisesti. Taloudellisesti tyydyttävä tulos. Näinhän se ilmoitetaan.

Oli myös haasteita. Ehkä suurin oli uusi lipunmyyntitapa. Se on tulevaisuutta ja helpottaa monessa mielessä jatkossa, mutta keskeneräisenä ja uutena tapana viime tingassa vähäisellä koulutuksella aiheutti kyllä hetkittäin ja vähän enemmänkin harmaita hiuksia lipunmyyjille ja jonotusta rallivieraille. Mutta siitäkin selvitettiin. Ajosuunnan muuttaminen aiheutti suurimman harmin nimenomaan kylän alueella. Lehtosen mutkassa oli ehkä 20 % siitä porukasta, mitä yleensä. Siihen ei osattu varautua riittävästi ja se aiheutti taas myyntitavaran siirtoa paikasta toiseen. Pimeyteen varauduttiin ja totuttiin. Vaikeudet voitettiin!

SUURKIITOS järjestelyryhmän puolesta jokaiselle talkoolaiselle, maanomistajalle ja tapahtumaan myönteisesti suhtautuneelle paikallaiselle! Te teitte mahdolliseksi jälleen kerran suur tapahtuman toteuttamisen kylällemme! Te mahdollistatte näin osaltanne kylämme yhdistysten toiminnan jatkuvuuden ja sen myötä Päijälän kylän kehittämisen ja sen myötä paremman tulevaisuuden niin vakituksille kuin kaikille muillekin asukkaille!

Tunnen jonkun kysyvän, vieläkö ensi vuonna. Niin, vieläkö....

Teksti: Hannu Lahtinen, koordinaattori
Kuvat: Merja Åkerlind, Ulla Lahtinen (laavukuva), Arla Vuorinen (teltan pystytys)

Pirtillä voideltiin 500 sämpylää, rukoushuoneella tehtiin 30 ämpärillistä lettuaikinaa ja lajiteltiin kunkin myyntipisteen tavarat, miehet raivasivat ja rakensivat metsissä, pystyttivät aitoja, kylttejä ja roskiksia. Ja rallin jälkeen taas kaikki ennalleen. Rallin jälkeisenä päivänä hommissa (ja hernesopalla) oli kolmisenkymmentä talkoolaista eli siivous sujui rivakasti. Ylin kuva: Katja Säynätjoki ja Pauliina Koskinen Lammella 1:n myyntipisteellä. Alin kuva sämpylätalkoista: Saini Åkerlind organisoii sämpylätalkoita.

ERILAISET SYYSRALLIT

Olemme tähän asti tottuneet kesäralleihin. Nyt ei ollut mitään vertailukohdetta, miten paljon tulee väkeä ja miten varautua kaikkeen. Olin valmistautunut kunnolla viileään ja kosteaan yöhön talvitakilla ja toppakengillä. Auton perässä oli iso ikeakassi täynnä vaihtovaatteita sateen varalta.

”Työnantajalta” saimme lämmikkeeksi lippiksen sijasta rallipipon.

Odotimme vähemmän katsojia kuin edellisillä kerroilla ja se näkyikin heti yöparkkien lukumäärässä. Vain sata autoa yöpyi Pirtillä ja pelloilla. Puolen yön jälkeen autojen tulo hiipui, enkä tarvinnut silloin vielä talvitakkia. Yötaivas oli kuulas ja katselimme yöjärkkäreiden kanssa tähtiä, jotka pimeydessä loistivat kirkkaina. Siirryin Pirtille lämpöiseen ja keitin yökahvit itselleni. Pihalla jotkut muutkin jaksoivat valvoa melkein aamutunneille asti. Pari nuorta poikaa kävi kysymässä, miksei tanssipaidat ole tähän aikaan illasta (klo 03.40) auki. Sitä kai itsekin ihmettelin – niin, miksiöhän?

Olimme niin vakaasti päättäneet, ettemme anna ihmisten unohtaa käteistä rahaa ja myisimme liput nipuista entiseen tapaan. Mutta toisin kävi. Olivat ylemmällä taholla päättäneet, että rallit siirtyvät lipunmyynnissä digiaikaan. Annetaan mahdollisuus maksaa myös pankkikortilla. Saimme kassapäätteen aika heppoisen koulutuksen jälkeen käteemme ja lähdimme tien varteen kokeilemaan, miten käy. Käyttö on helppoa, jos sen osaa. Lipun repiminen nipusta ja maksun vastaanottaminen kesti ennen vain puolisen minuuttia. Nyt näpyttelimme ostot ja kysyimme: Kortti vai käteinen? Sitten lipun tulostus ja tämä vei aina vähintään minuutin. Päätteellä oli oma tahto ja sen piti välillä hakea yhteyttä ja miettiä niitä näitä. Olihan meillä siinä odottaessamme mukava keskustella katsojien kanssa muista asioista, mutta kun jono oli kilometrin mittainen, niin tuli siinä välillä jo äitikin mieleen. Ei niin huonoa, ettei jotain hyvääkkin. Saimme konekohtaiset raportit jälkepäin myydyistä lipuista tilitystä varten.

Tänäkin vuonna katsojat olivat taas mukavia ja tyytyväisiä. Suurin osa oli käynyt ennenkin, mutta vielä löytyi muutama, jotka ”eksyivät” Päijälään ensimmäistä kertaa. Eräs isä toi pienen noin 5-vuotiaan poikansa ensimmäistä kertaa ralleihin. Kun he olivat lähdössä, kyselimme millaista oli. Poika vastasi haltioissaan, että aivan unohtumattoman upeaa. Pirtin pihassa eräs seurue osti vain kaksi rallilippua miehille, koska naiset sanoivat lähtevänsä luon-

topolulle sitten, kun rallit alkavat. Eihän kaikkien tarvitse pitää kaikesta ja meillä Päijälässä on aina tarjota vaihtoehtoja vapaa-ajan viettoon.

Kaikenkaikkiaan yleisö on se, joka luo rallitunnelman ja sen vuoksi aina jää hyvä mieli, kun viimeisen auton perävalot häipyvät näkyvistä. Silloin haluaa vain painaa päänsä tyynyyn ja nukkua seuraavaan aamuun – vai pitikö laskea kassa ensin.

Superkiitos mukavalle lipunmyyntitiimille, joka suoriutui tehtävästä esimerkillisesti.

Teksti: Leena ”Lipunmyyjä” Bragge

Kuva: Janne Ikonen

Kuvassa Rallijonoa.

Yksin ja kaksinpuheltua Ainonsillalla

”Hei, onnistuin eka kerran tarkastamaan rallipassin tällä vehkeellä. Vei kyllä aikaa osua QR-kuviioon, kun kädet tärisivät sekä asiakkaalla että mulla. Laite saapui viisi minuuttia ennen talkoovuoroni alkua, ja opastus jäi miltei olemattomaksi.”

”Hetki sen ensimmäisen tsekkauksen jälkeen tämä ilmoittaa nyt, ettei kenttää ole. Täytyy varmaan sammuttaa ja kirjautua uudelleen... Onneksi pin-koodi 711021 löytyy tarkastuslaitteen takapuolelta... Pahus, hanska kädessä tämä ei ota tunnuslukua. Unohdamme siis ohjeen käsineitten pitämisestä.”

”Mä voin tulla antamaan lisävaloa otsalampulla, kun tarkastuslaite ei näytä toimivan pimeässä.”

”Hei, sain kuin sainkin päivälipun printtinä. Vähän hidasta kyllä oli. Auttaisikohan, jos lämmittäisi maksupäätettä takin alla? Niin olen tottunut tekemään torilla.”

”Onneksi ei ole pidempää jonoa. Laite ei ole antanut viestiä kentän puuttumisesta, mutta kysyy kerta toisensa jälkeen pin-koodia. Muistan sen jo ulkoa: 711021.”

”Joudun soittamaan tukeen kysyäkseni toimintaohjeita. ...Asiantuntijan neuvoilla toimi hetken, mutta tilitäsi uudelleen. Sammutan ja naputtelen 711 021. Kokeilen myös parin metrin siirtymistä ja sillalle nousua.”

”Minä olen polkupyöräpikuriiri. Lähettivät minut Leppäkosken riiheltä kokeilemaan laitteen vaihtamista. Lipunmyynnissä tämä on toiminut.” (Vaan ei pelannut notkelmassa, ja 711021 palasi.)

”Anteeksi hyvät jonottajat, lippukone toimii nyt hitaanlaisesti. Teemme parhaamme välineillä, jotka on meille annettu.”

”Tämä maksupäätte ei juuri nyt toimi. Olisiko Teillä käteistä ja käykö, ettette saa kuittia? Jos maastossa joku kummastelee, sanokaa tulleenne Ainonsillan kautta. Jos Teillä on tarvetta poistua välillä rallialueelta, laitamme kasvot muistiin.”

”Kokeile silittämistä koneen herättämiseen. Koulutuksessa saamani vastauksen mukaan se on parempi konsti kuin lyöminen.”

”Nyt tämä kone alkoi pelata hetkittäin. Printtailen vähitellen sen verran lippuja, mitä olen merkintöjeni mukaan jättänyt antamatta käteisellä maksaneille. Aamupäiväisiä ei voi enää tulostaa, kun hinta oli toinen.”

”Se siitä reaaliaikaisesta lipunmyyntitilanteen seuraamisesta, jota koulutuksessa keuhuttiin.”

”Niin minullakin!”

Teksti ja kuvat: Merja Åkerlind

Turkulaisuoret totesivat saapuessaan, ettei heillä ole mitään kiirettä. Ryhmä ajeli välillä Orivedelle syödäkseen ja hakeakseen käteistä, mutta sitä ei saanut – ilmeisesti siksi, että rallikansa oli tyhjentänyt pankkiautomaatin. Talkookumppanini Tiina Sihvo onnistui iltapäivällä saamaan turkulaisille pankkikortilla maksettuna 20 euron liput.

VILSKETTÄ SYYSTORILLA

Kenkiä ja tulitikkuja, leivonnaisia ja sieniä

Vaihtoehtona olisi ollut isot markkinat Jyväskylässä, mutta päätin tulla tänne Päijälän torille”, totesi Ari Pekkanen kesken kengänmyyntikiireiden syystorilla Pirtillä. Tapahtuma veti väkeä enemmän kuin moni osasi etukäteen aavistaa, ehkäpä 150 ihmistä. Se tiesi iloisia jälleennäkemisiä ja tutustumisia, puheensorinaa vähän kaikkialla.

Suosituin osasto oli hyötykasvipiirin järjestämä sieninäyttely. Esimerkkejä herkullisista ja muista syötävistä, kelvottomista, myrkyllisistä ja tunnistamattomista sienistä oli löytynyt kymmenittäin, vaikka tattien loistelas satokausi oli jo ihan loppuillaan. Onneksi haperokausi vielä jatkui, ja rouskut olivat jo nousseet esiin.

Riitta Hellqvist sai kerta toisensa jälkeen esitellä kehnäsienet, sillä Päijälän kankailla satoisana kasvava kolmen tähden herkku tunnetaan aika heikosti. Lampaankäävän ja vaaleanorakkaan erokin tuli

monelle selväksi. Ehkäpä Pirtillä toteutetaan toive erillisestä sienipäivästä ensi kesänä?

Berliinissä vakituisesti asuva, koronaan mökillä vältellyt Lotta Matikainen oli torilla miehensä Sebastianin ja pienen vauvansa kanssa. Hän haluaa kannattaa Päijälän hienoa tapahtumaa ja oli siksi tuonut tarjolle muun muassa omenoita ja päärynöitä. Yksi piirakka lähti keravalaisten Päivi ja Jari Säterin matkaan mökille. Päivi huikkasi omaavansa päijäläläiset sukujuuret, tarkemmin ottaen Kangasjärveltä.

Torin tavaravalikoimaa laajensi merkittävästi Kauppahuone Koskela, joka oli vuokrannut ison pakettiauton ja täyttänyt sen muun muassa pakaste-rasioilla, huussinkuivikkeilla, pesuaineilla, langoil-la, ämpäreillä ja tulitikuilla. Kirsi-Minna Koskela kehui tapahtuman tunnelmaa ja ehti siinä ohella keskustella tunnetusta isästään, Uskon Löytötorin Uskosta. ”Ilman muuta tänne voi tulla toistekin.” Janne-poika myi Markus Koskiselle keväisiä kukkasipuleita.

Ja miksikö Toiminimi Arituun Ari Pekkanen valitsi Päijälän mieluummin kuin Jyväskylän? ”Apulaiseni löysi kaiketi netistä tiedon tällaisesta kylätorista. Arvelin päivää täällä kevyemmäksi.” Asiakkaista näytti riittävän kaiken aikaa Päijälässäkin. He saivat yli 30 vuotta terveysjalkineiteollisuudessa työskennelleeltä myyjältä henkilökohtaisia ohjeita kenkien valintaan. Tarvittaessa Pekkanen paransi tuntumaa erikoispohjallisilla. ”Jalat olen oppinut tuntemaan kunnolla vasta toreja kiertäessäni.” Airi Vahdersalo osti kengät viimeisille työvuosilleen.

Teksti ja kuvat: Merja Åkerlind

Lotta Matikainen myymässä piirakkaa Päivi ja Pekka Säterille.

Markus Koskinen löysi sopivat kukkasipulit Janne Koskelalta.

Hyötykasvikerhon kuulumisia

Kuluneena kesänä ei ole kerho kokoontunut ja kevätretkikin jäi tekemättä. Päätettiin kuitenkin pitää sieninäyttely Päijälän syystorilla 17.9. Monet kerholaiset olivat estyneet sinnekin tulemasta, mutta sieniä kertyi pöydille runsaasti. Torilla kävijöissä se herätti suurta mielenkintoa. Sienistä keskustelemassa sienipöydällä olivat Merja Åkerlind ja Riitta Hellqvist. Apuna oli sienikirjoja. Oli puhetta, että ensi syksynä järjestettäisiin sienipäivä asiantuntijan avustuksella.

Monet sienet olivat jo ohi toripäivään mennessä, kuten esim. tatit, mutta joitain yksilöitä vielä löytyi aikaisemmistakin lajeista. Myöhemmin syksyllä nousevat vielä suppilovahverot.

Nyt oli kuitenkin hyvä sienisyksy. Sienistä saadaan vaihtelua ruokapöytään.

Sieniterveisin Aino R.

*Teksti: Aino Ruokola
Kuva: Ulla Lahtinen*

Sieniä tutkimassa Riikka ja Sari Liehu, Riitta Hellqvist ja Terttu Hietala

Kaija Taival haastattelee Lindejä.

ELÄMÄÄ NEPALISSA

Lähetysiltapäivä Päijälän rukoushuoneella

Elina ja Juha Lind ovat olleet kolme kertaa Nepalissa Suomen Lähetysseuran lähettiminä, yhteensä 13 vuotta. Aiemmin he olivat 8 vuotta lääkäreinä Amp Pipalissa vuoristoalueella, jossa ei siihen aikaan ollut edes teitä, vaan sairaalaan oli useiden tuntien kävelymatka. Viimeisellä rupeamalla he asuivat Kathmandussa; Elina oli hankehallinnon asiantuntijana ja Juha aluepäällikkönä vastaamassa Lähetysseuran työstä Nepalissa ja Pakistanissa. Varsinkin Juha teki paljon yhteistyötä viranomaisten kanssa, mutta silti he saivat osallistua runsaasti paikallisten ihmisten elämään. Nepalissa ei voi tehdä varsinaista kristillistä lähetystyötä, mutta sosiaalista työtä kyllä. Siellä on kuitenkin vaikeista oloista huolimatta kasvava kristillinen kirkko, joiden työntekijöiden apuna Lähetysseura toimii etenkin huonossa asemassa olevien, kuten vammaisten, alakastisten ja tyttöjen tukena kouluttaen heitä. Päijälän kristillinen yhdistys on ollut yksi Lindien lähettäjästä.

80% nepalilaisista on hinduja. Karman laki määrittelee ihmisen elämää: jos elät hyvin, voit seuraavassa elämässä päästä parempaan asemaan, esim. parempaan kastiin. Alakastiseksi syntyneen uskotaan tehneen edellisessä elämässään jotain

pahaa. Virallisesti laki kieltää nykyään kastisyrjinnän, mutta käytännössä se elää yhä. Myös kristityksi kääntyminen voi erottaa henkilön perheestään. Silti kristillinen kirkko kasvaa; ehkä Jeesuksen oppi armosta ja ihmisten samanarvoisuudesta Jumalan edessä on yksi syy.

Iltapäivä vierähti kuin siivillä Lindien kertoessa kuvien ja sanoin koskettavia tapahtumia elämästään Nepalissa. He vastasivat myös runsaasti yleisöky-symyksiin Nepalin historiasta, politiikasta, ilmastosta, koronatilanteesta ja ihmisten arkipäivästä. Vaikka nepalilaisten olosuhteet, terveydenhuolto ja koulutus ovat 90-luvulta parantuneet, Nepalissa on paljon köyhyyttä. Silti ihmiset ovat erittäin vieraanvaraisia. Koronatilanne on myös sulkenut suurimman osan kouluista puoleksitoista vuodeksi, ja nyt on vaarana, että kaikki lapset eivät palaa enää kouluun.

Lindien kuvakertomusten välissä Salla Harjunen laulatti meitä, lauloipa itsekkin muutamia oppimiaan nepalilaisia lauluja.

Teksti ja kuva: Ulla Lahtinen

SYKSYN SATOA KUVINA...

Santasen Matti toi kirjastoon lahjoitettavaksi ison kasan tammenterhoja. Aika moni niitä ottikin. Myös Akseli ja Siiri Kuusela istuttivat omat terhonsa Otteen Pajamäkeen kuolevien pihlajien tilalle. Palataan keväällä asiaan ja katsotaan, millaiset tammimetsiköt Päijälään alkavat nousta. Istuttajat, älkää unohtako, minne istutte ne! Kuva: Ulla Lahtinen.

Kulttuuripäivässä 9.10. katseltiin Pirtillä vanhoja valokuvia kylältä. Niistä löytyy historiaa. Edesmenneet ihmiset, vanhat jo hävinneet rakennukset ja kylän erilaiset tapahtumat kuvissa kertovat eletystä elämästä. Suomalaisen kulttuurin päivää vietetään virallisesti 10.10., joka on Aleksis Kiven päivä ja myös liputuspäivä. Tässä kuvassa kuvanottohetkellä vain muutama osallistuja. Jotkut olivat jo lähteneet pois. Kuva: Leena Bragge.

Hyötykasvikerhon perinteisen sadonkorjuulounaan menu: Maa-artisokka-kasviskeitto, hirvenkäristys, uunijuurekset, porkkanalaatikko, perunat, kaalikäärileet, piimäjuusto, minttuhyttelö, puolukkahillo ja salaatti sekä jälkiruokana kahvi ja kuningatarhillopiirakka. Hyvää oli! Kuva: Ulla Lahtinen.

Tunteeko kukaan kuvan pariskuntaa? Eräältä mökiltä löytyi vanha valokuva-albumi täynnä toinen toistaan hienompia muotokuvia. Kannessa oli tämä kuva, jota epäillään albumin alkupeiräisten omistajien kuvaksi.

MUHKUN XXXIII KEKRINJUOKSU

Kesällä näytti siltä, että "Koronapahuksesta" päästään hiljalleen eroon. Päätettiin silloin, että uskalletaan järjestää vuoden tauon jälkeen Mäkimaan syksyyn vuosikymmeniä kuulunut liikuntatapahtuma 6.11.

Jos ajateltiin takaisin tulevaksi Kekrinjuoksua, niin samaa kyttäilee tautikin.

Mäkimaahan kertyi liikuntaväkeä kaikesta huolimatta yhteensä 39 henkeä. Isompi osa osanottajista nautti auringonvälhdysten ja ihan vähäisten sadekuurojen lomassa syysäästä ja Mäkimaan vaihtelevasta pinnanmuodostuksesta. Toinen joukko kilpaili kellon ja toistensa kanssa. Uusia tuttavuuksiakin syntyi Jyväskylää ja Kereskoskea myöden.

Tulosluettelo tarkistettavissa allekirjoittaneella.

Teksti: Risto Lehto

Kuva: Jouko Järvinen

PÄIJÄLÄN SEUDUN METSÄSTYSSEURAN TUKIKOHTA

Passu jatkaa uudistumistaan!

Hirvestyskausi ja -tapahtuma oli parhaillaan meneillään, kun kävin tutustumassa metsästysseuran tukikohtaan Passuun. Takana on tuhansien talkootuntien vuodet seuran noin 15 hengen aktiiviporukalla, mutta sen seurauksena silmien eteen avautuukin uudistunut Passun torpanseutu.

Torpan vanha päärakennus on kunnostettu kokoon-tumispaikaksi, jossa myös on mahdollisuus noin 10 hengen yöpymiseen. Puron varteen on noussut edellisinä vuosina uusi rantasauna ja entinen navetan/varastorakennuksen paikalle on nyt valmistunut nykyaikainen lahtivaja, jossa on myös peseytymis- ja WC-tilat päärakennuksessa majoittuville. Muutkin torpan vanhat rakennukset on kunnostettu käyttöön.

Lahtivajarakennus on reilut 100 m² ja pitää sisällään kaikki tilat, jotka tarvitaan hirvieläinten ja vastaavien käsittelyyn, mm. nylkytilan nostolaitteineen, kylmiön noin 10 hirvenruholle, leikkutilan ja tarvittavat sosiaalitilat. Hirven ruho siirtyy kuljetuslaitteilla tilasta toiseen ja siten sen käsittely tapahtuu kuin suuremmisakin teurastamoissa. Vastaavan tasoista metsästysseuran lahtivajaa ei ihan lähiympäristöstä taida löytyä. Tämä saattaa avata mahdollisuuksia tulevaisuudessa seuralle lisätulojen hankintaan, mutta omalta osaltaan myös lisää

kylämme tunnettuutta ja sen myötä muitakin aktiiviteetteja kylällä.

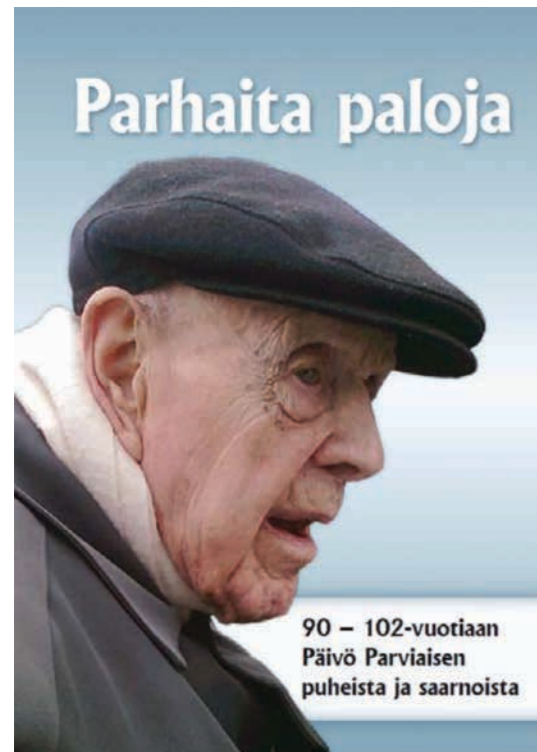
Metsästysseuran kehittämishankkeisiin - kuten kylämme muihinkin hankkeisiin - on haettu ja saatu maaseudun kehittämisrahaa ja omarahoitusosuutta on osin hoidettu rallin järjestämisestä saaduilla tuloilla viime vuosien aikana kuten kylän muissakin hankkeissa.

Haluan onnitella metsästysseuran jäseniä ja sen johtoa seuran ennakkoluulottomasta kehittämisasenteesta ja -teoista. Näin rakennamme kaikki yhdessä elinvoimaisempaa Päijälää!

Teksti ja kuvat: Hannu Lahtinen

Ps. Ensi keväänä VV-lehti kertoo laajemmin Päijälän Seudun Metsästysseuran toiminnasta ja sen toiminnan yleishyödyllisistä periaatteista.

Parhaita paloja 90-102-vuotiaan Päävö Parviaisen puheista ja saarnoista. Oriveden kirjapaino 2015. Pia Perkiö, Pois en antaisi päivääkään. Lähetystyön veteraaneja tapaamassa. Pieksämäki 1987.

SANANJULISTAJANA 102-VUOTIAAKSI

Rovasti Päävö Parviainen (1912-2015) on Suomen luterilaisista lähetystyöntekijöistä ehkä tunnetuin. Voi olla, että joku Virran Varrelta -lehden lukijakin on kuullut tai lukenut hänestä.

Päävö Parviainen oli lähettinä Kiinassa. Hän koki Kiinassa kommunistisen vallankumouksen, Maon valtaannousun sekä Kiinan Kansantasavallan perustamisen 1.10.1949. Itse asiassa Suomen Lähetysseura kutsui hänet Suomeen levottomuuksien alettua Kiinassa, mutta hän jäi uskollisesti palvelemaan kiinalaista seurakuntaa. Hänelle pantiin paljon rajoituksia, mutta kuitenkin hän pystyi vaikuttamaan seurakunnassa. Vasta vuonna 1953 hän palasi kotimaahan, kun kiinalaiset uskovat kokivat, että ulkomaalainen lähetti voisi heikentää heidän asemaansa.

Parviainen toimi myös Taiwanissa lähetystyöntekijänä. Suomeen palattuaan hän solmi avioliiton vuonna 1964 lähetyskurssilta tutun Eeva-Annikin kanssa. He olivat myös yhdessä työssä Taiwanissa.

Työ jatkui Suomessa

Kun Parviaiset palasivat Suomeen, he alkoivat työskennellä kiinankielisten Vietnamista tulleiden venepakolaisten parissa. He ystäväystyivät pakolaisten kanssa, ja moni heistä kääntyi kristityksi ja sai kasteen. Myöhempinä vuosina kiinan kielen taitoisille tuli lisää tarvetta, kun Suomeen tuli yhä enemmän kiinalaisia maahanmuuttajia.

Päävö Parviainen oli aktiivinen monella alueella: hän oli muun muassa perustamassa Jokelaan ja Kauhajoelle ampumatapausten jälkeen kristillistä toimintaa.

Eeva-Annikki kuoli vuonna 1996. Senkin jälkeen Päävön elämä täyttyi puhujamatkoista eri puolille Suomea, sairaala- ja vankilavierailuista, sielunhoidosta, lähetystyön vastuunkantajien tapaamisista ja lukuisista matkoista ystävien luo Kiinaan ja Taiwaniin.

Päävö Parviainen kertoo yhdestä matkastaan Kiinaan vuonna 2008: ”Eräänä päivänä tuli luokseni minun mielestäni jo lähellä eläkeikää oleva mies. Hän toi postikortin kokoisen valokuvan, näytti sitä minulle ja sanoi: ’Kuulehan, Päävö, sinä olet tämän valokuvan ottanut vuonna 1948 lähetysaseman puistossa meistä pyhäkoululaisista. Tässä meitä on viitisenkymmentä tyttöä ja poikaa ja kolme opettajaa.’ Sitten hän pisti pikkusormensa jollekin kohdalle kuvassa ja sanoi: ’Katso, tuossa olen minä.’”

Aikuisen uskoon

Päävö Parviaisen lapsuudenkodissa oli kymmenen lasta. Tarvittiin siis lastenhoitaja. Tämä tuli uskoon Urho Muroman kokouksessa. Päävö huomasi, että

hänessä tapahtui muutos. Hän tuli jollakin tavalla puoleensavetävämmäksi. Hänen pikku pöydälleen ilmestyi pahvikotelo, johon hän aina välillä pudotti kaksikymmentä tai viisikymmentä penniä. Se oli säästölaatikko lähetystyön hyväksi. Pöydällä oli vielä punakantinen Uusi testamentti, jota hän silmäili usein. Päävö pyysi itselleen häneltä Uutta testamenttia, jonka hän saikin. Sen lukeminen vaikutti uskoa.

Varsinaisesti uskoon Päävö Parviainen tuli ripipikoulussa. Pappi kysyi alttarilla ripillepääsyn yhteydessä: ”Tahdotteko Jumalan armon avulla osoittaa uskon elämässänne?” Siihen Päävökin vastasi sydämestään: ”Tahdon!” Hän kertoo: ”Kun olin saanut ehtoollisen ja nousin siitä, niin sellainen ilo täytti minun sydämeni, että minä olin remahtaa nauramaan. Ja minä muistan, että kun täytyi kääntyä ja lähteä paikalleen kirkon penkkiin, niin minä kaiken aikaa purin huultani, etten olisi nauranut eikä kenenkään kirkossa olisi tarvinnut ajatella: ’Katsopas tuota nuorukaista, tekee pilkkaa pyhästä toimituksesta.’ Mutta minä tiesin, että Jeesus oli ottanut minut omaksensa.”

Päävö Parviainen luki papiksi. Hän oli nähnyt kuusi vuotta ripille pääsystä – vuonna 1928 - näyn, että hän oli kokoamassa tavaroitaan, jotka olivat lähdössä Kiinaan. Niitä oli seitsemän erisuuruista pakkausta. Samalla kuului ääni: ”Minä vien sinut Kiinaan ja tuon sinut sieltä takaisin. Olen sinun kanssasi, kunnes saatan sinut kirkkauteeni.”

Hän oli kuitenkin opiskelunsa päätettyään niin masentunut, ettei hän voinutkaan lähteä. Hän sanoi, että kuka haluaa tulla kristityksi, kun näkee hänet murheellisena. Hän kuitenkin toipui siitä oltuaan monilla paikkakunnilla pappina ja myös sotapappina. Niinpä hänen lähetystyönsä alkoi vuonna 1946. Kuinka ollakaan, kun hän lähti ensimmäistä kertaa lähetystyöhön, hänellä oli mukanaan seitsemän erisuuruista pakkausta niin kuin hän oli nähnyt ilmestyksessä.

Tarkoitus elämään

Parviainen muistuttaa meitä siitä, että Jumala tuntee meidät syvemmin kuin itse tunemme. Jumala on läsnä niiden elämässä, jotka haluavat tuntea hänet. Hän on myös kokenut, että Jumala antaa elämälle tarkoituksen.

Päävö Parviainen sanoi vanhoilla päivillään: ”Voin kohdaltani sanoa, että elämä Jeesuksessa on hyvin ihmeellistä, antoisaa ja puoleensavetävää. Ja vaikka iältänsä vanhenee, niin Jeesus-elämä on sikäli erikoista, että työnteon halut ovat vain kasvamaan päin!” Ei Parviainen kuitenkaan helpolla ole pääsyt, vaan kertoo joutuneensa moniin koettelemuksiin. ”Koetukset ovat sitä varten, että Herran avulla ne kestetään ja niistä kasvetaan”, hän on sanonut.

Päävö oli virkeä ja kiersi puhumassa kuolemaan- asti, 102-vuotiaaksi. Näin hänet kolme kertaa: Tampereella puhumassa raamattupiirin yhteisessä tilaisuudessa, Lähetysseuran talossa Helsingissä Päävön 70-vuotisjuhlassa ja hänen ja Annikin kotona tehdessäni heistä haastattelua Uusi Tie -lehteen.

Päävö oli huomiota herättävän lempeän näköinen – ja lempeä hän myös oli. Olen samaa mieltä pastorin kanssa, joka kuvaili Parviaista seuraavasti: ”Parviaisen alkaessa puhua hänestä lähti voima. Jos hän meni vaikkapa ratikkaan, ikään kuin koko ajoneuvon olisi alkanut paistaa aurinko.”

Teksti: Kaija Taival

Kaija Taival

Kaija Taival (o.s. Jaskari) ja hänen miehensä Timo ovat kotoisin Päijälästä. Heillä on kesämökki Päijälässä. Kaija on kirjailija-toimittaja ja harrastaa muun muassa lukemista ja liikuntaa.

MUIKUN TIE

Pitkästävedestä joulupöytään

Hannu Kaleva on armoitettu kalamies jo ainakin toisessa sukupolvessa. Monet odottavat taas joulutorilta saavansa Hannun savumuikkupurkkeja joulupöytään. Ja taas niitä on luvassa, jos Ahti suo antejaan.

Paras aika muikun pyynnille on juuri myöhäissyksy, kun vesi kylmenee 5-7-asteiseksi ja muikut uivat syvänteistä matalammalle kutemaan. Vaikka Hannu asuu nykyään Korkeessa, hän tuntee Pitkäveden kalapaikat ja pyytää muikkunsa edelleen täältä. Hänellä on viisi muikkuverkkoa, joilla pyydystää joulukaloja.

Kalareissun jälkeen Hannu perkaa ja suolistaa muikut ja panee pakkaseen, kunnes muikkuja on vähän yli 500 eli 40 purkillisen verran. Sitten muikut pannaan savustuspönttöön vajaaksi 10 minuutiksi, jonka jälkeen suoraan purkkiin; sekaan karkeaa suolaa, laakerinlehti, tilliä, sitruuna- ja tavallista pippuria, tilkka vettä ja öljyä. Purkit suljetaan ja keitetään painekattilassa noin kaksi tuntia, jolloin purkit umpioituvat ja listeriabakteerit kuolevat. Hannu on itse syönyt jopa viisi vuotta vanhoja säilykkeitä, eli savumuikut eivät heti vanhene.

Teksti: Ulla Lahtinen

Kuvat: Hannu Kaleva

Hannu Kaleva

Hannu Kaleva on luontoihminen jos kukaan: kalastaja, metsästäjä, sienestäjä, marjastaja, kylän aina valmis talkoolainen. Tuomaroijarrastuksestaan koirien ajokokeita. Omistaa itsekin kaksi koiraa, jäniskoira Retun ja ”emännän puudelin” Ranen. Asunut toistakymmentä vuotta Päijälässä, tällä hetkellä Korkeessa, mutta sydämetään päijäläläinen ja tuttu näky täällä edelleenkin.

JOULUINEN KALAPÖYTÄ

Jouluinen kalapöytä syntyy helposti kattamalla Hannun savumuikkuja ja valmistamalla niille kaveriksi Anopin joulusiliä. Paista kaloille kaveriksi pikablinejä, ja tarjoile smetanana ja sipulisilpun kera.

Anopin joulusilli

- Lisää lasipurkkiin ¼ osaa etikkaa ja loput keitettyä jäädytettyä vettä
- Pilko matjess-sillifilee sopiviksi paloiksi
- Asettele purkkiin kauniisti kerroksittain mausteita, porkkanaa, sipulia ja silliä
- Anopin joulusilliin käytetään mausteeksi tuoretta piparjuurta, sinapin siemeniä, pari laakerin lehteä, kokonaista neilikkaa, kokonaisia mustapippureita, kanelitanko ja ripaus sokeria sekä suolaa.

Pikablinnit

- 2 dl kermaviiliä
- 1 kpl iso muna
- 1 rkl voisulaa
- 1 dl vehnä jauhoja
- 1 dl tattarijauhoja
- 1/4 tl soodaa
- 1 tl suolaa

+ voisulaa paistamiseen

Sekoita kermaviili, muna ja voisula. Lisää toisiinsa sekoitetut kuivat aineet. Kaada pannulle reilu loraus voisulaa. Paista blinit keskilämmöllä kauniin ruskeiksi molemmin puolin.

Resepti: Yhteishyvä

Sillireseptin tarjosi:

Tuula Suhonen ja Petteri Hellsten ovat viettäneet jo 12 vuoden ajan kaiken mahdollisen vapaa-aikansa Päijälässä Lievejärven rannalla Harald-koiransa kanssa.

MÖKKILÄISEN JOULU

Päijälässä

Mitä toivoisin taas tänä jouluna? Suurin toiveeni on jälleen, että pääsen sinne Päijälään rauhoittumaan ja viettämään vuoden vaihteen pyhiä. Jos vielä sataisi edes vähän lunta niin voisi kuvitella olevansa pumpulissa. Kaksi aikuista ja täysin hemmoteltu pieni Harald-koira eivät tarvitse muuta. Aattona saunotaan, syödään omassa pihakeittiön uunissa kypsytettyjä herkkuja ja ihmetellään luontoa. Joulukuusen koristeet ripustetaan pihan katajaan, lisätään vielä ulkovaloja ja toivotaan, ettei naapurin yöni häiriinny, kun valovarustelu taas lähtee lapasesta.

Tapanina ulkoillaan tonttulakit päässä ja kuvataan joulutervehdyksiä. Soitellaan lähimmille sukulaisille ja ystäville sekä katetaan glögit sinne pihakeittiöön.

Hyvää joulua kaikille! Toivottavasti tavataan taas Pirtin joulupuurolla?

Teksti ja kuva: Tuula Suhonen

SEIMEN ÄÄRELLÄ

Rakastan joulukoristeita, mutta yksi on ylitse muiden. Se on jouluseimi, jonka rakentamisen aloitin lasten kanssa yli 40 vuotta sitten. Olin nähnyt jossain lehdessä kuvia ranskalaisista värikkäistä seimiasetelmista ja ihastunut niihin. Me tietysti rupesimme muovalemaan seimen hahmoja muovailumassasta, joka kovetettiin uunissa. Koska lapset olivat pieniä, hahmoista ei ehkä tullut äidin mielestä ihan oikean näköisiä, mutta kaikki hahmot - niin lasten kuin äidinkin tekemät - maalattiin ja lakattiin kauniisti. Vuosien varrella tehtiin eläinhahmoja ja itse tein savikurssilla oikean tallinkin punasavesta. Vaikka ajan saatossa olemme saaneet muitakin seimiä, tämä seimi on säilynyt aina tärkeimpänä.

Ennen joulua se kaivetaan esiin ja rakennetaan niiden kanssa, jotka kulloinkin ovat nuorimpia: ensin omien lasten kanssa, nyt lastenlasten, jos he vain ovat paikalla adventin alla. Täytyy myöntää, että välillä Jeesus-lapsi on ollut kateissa, välillä kuka kulloinkin. Mukana on useita kolmijalkaisia eläimiä, tosin Betlehemin talliin on tullut paljon uusiakin eläimiä, puisia ja jopa muovisia. Enkelikuoro on kasvanut valtavaksi. Vanhin enkeli on mummuni kreppipaperista tekemä enkeli, jonka hiuksetkin ovat oikeita. Hahmoja aseteltaessa on mukava kerrata ensimmäisen joulun, Jeesuksen syntymän ta-

pahtumia. Enää en ole itsekään niin tarkka siitä, että hahmot ovat oikeilla paikoillaan tallissa; tärkeintähän on, että ne ovat oikealla paikallaan sydämissä.

Olen oppinut paljon lasten luonteenpiirteistä heidän rakentaessaan seimeä. Yhden eläimiä rakastavan lapsen kanssa meillä oli kova väantö siitä, pannaanko tallin lattialle meriheiniä vai ei. Olin jättänyt sen laatikkoon, kun edellisenä vuonna kylästyin koko ajan siivoamaan sitä latioilta. Mutta voivatko eläimet -tai edes Jeesus-lapsi- olla tallin kylmällä kivilattialla? Eivät tietenkään! Nuorin lapsi leikkii tuntikausia hahmoilla kuljetellen niitä ympäri taloa keksien samalla omia joululaulujaan. Mutta toivon, että jokaiselle lapselle seimi on jättänyt jäljen sydämeen. Millainen on sinun joulu-seimesi?

Onnellista joulun odotusta ja joulua kaikille!

Teksti ja kuvat: Ulla Lahtinen

PÄIJÄLÄN TAPAHTUMIA

Tapahtumat voivat muuttua Korona-tilanteesta johtuen. Tapahtumien peruuntumisista löydät tiedon parhaiten pajala.fi tai Päijälä facebook-ryhmästä.

La 27.11. JOULUN AVAUS PÄIJÄLÄSSÄ

Klo 10-13 Joulutori Pirtillä

Klo 18 Rukoushuoneella Kauneimmat joululaulut ja kylän jouluvalojen sytytys

Ti 7.12. klo 13 Kirjapiiri Pirtillä; Katriina Ranne, Miten valo putoaa

To 16.12. klo 18 Raamattupiiri viimeisen kerran ennen joulua, jatkuu 13.1.22 (joka toinen to)

Su 26.12. klo 13 Tapaninpäivän joulukirkko Rukoushuoneella

Ti 18.1. 2022 klo 13 Kirjapiiri Pirtillä; Kaari Utrio, Karjalan kruunu

To 20.1 klo 13 Päivätuokio Tuomaalassa, Tuomaalantie 60

Ti 15.2. klo 13 Kirjapiiri Pirtillä; Rosa Liksom, Hytti nro 6

Su 27.2. Laskiaistapahtuma Pirtillä klo 12

Ti 15.3. klo 13 Kirjapiiri Pirtillä; Anneli Kanto, Rottien pyhimys

Su 27.3. Marianpäivän jumalanpalvelus Rukoushuoneella

Pe 15.4. Pitkäperjantain juoksu Mäkimaassa klo 12

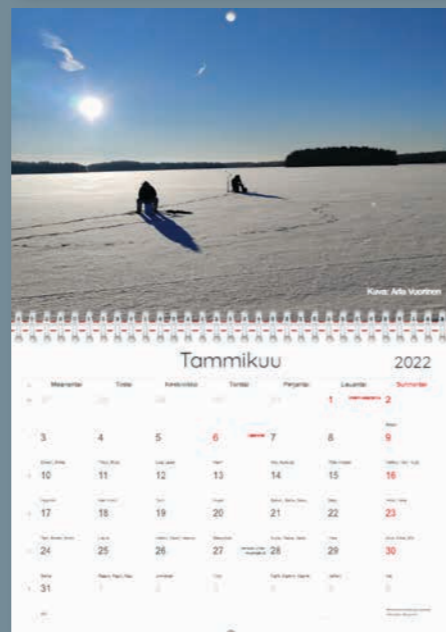
Tapahtumat aina hukassa?

EI ENÄÄ KUN HANKIT PÄIJÄLÄN OMAN KYLÄKALENTERIN 2022!

Kalenterit saapuvat myyntiin joulutorille hintaan 15 € /kpl.

Ostamalla kalenterin tuet kylämme toimintaa. Kalenteriin on merkitty jo vuoden 2022 tärkeimmät tapahtumat ja kuvat kalenteriin on saatu kyläläisiltä, mökkiläisiltä ja Päijälässä käyneiltä.

Kalenteria voi tiedustella joulutorin jälkeen muista kylän tapahtumista tai tekstiviestitse Marja Ikoselta 040 524 7944.

MARTTI RUOKOLA

muistoissamme

Taas yksi kylämme merkkihenkilöistä – Martti Ruokola on poissa. Hänen kaksoisveljensä Pentti poistui keskuudestamme noin vuosi sitten. He olivat syntyneet 14.11.1929, joten he ehtivät täyttää 90 vuotta. Ollessaan noin kymmenvuotiaita pojat jäivät orvoiksi äidistään, mutta isän turvin he kasvoivat ja saivat elää pitkän ansiokkaan elämän.

Aikuistuttuaan Martti jäi viljelemään kotitaloaan Ruokolaan. Pentti puolestaan siirtyi viljelemään maatilaa Längelmäelle. Martti sai emännän Leppäkosken talon Eeva-Liisasta o.s. Ankeriasniemi. Heillä oli lypsykarja siihen asti, kunnes muidenkin kylällä oli luovuttava karjanpidosta. Uusi asuinrakennus Ruokolaan rakennettiin pian Eeva-Liisan tultua taloon. Vanha asuinrakennus purettiin pois. Lapset Elina ja Juha-Pekka aikuistuivat ja muuttivat aikanaan pois kotoa.

Martti harrasti paljon lukemista. Häntä kiinnostivat mm. historia ja elämäkerrat. Lisäksi häntä kiinnostivat kylän ja oman kulmakunnan persoonalliset henkilöt. Niistä oli hyvä keskustella mm. serkkunsa Topin kanssa joskus sunnuntaiaamupäivisin samalla, kun ”lipattiin” toistensa hiuksia. Silloin ei vielä käyty kirkolla parturissa.

Martti ajatteli maailmanmenosta laajakatseisesti. Hän ei halunnut olla näyttävästi esillä, mutta osallistui kylän yhdistysten toimintaan melkein koko elämänsä ajan. Hänen laajasti kyläläisiä koskettava työnsä oli Pukaran suku -kirjan kirjoittaminen. Kirja ilmestyi vuonna 1993 ja oli ensimmäisiä sukukirjoja sitten Virmailan sukukirjan jälkeen. Kirjan tekemisessä oli osuutta myös hänen vaimollaan Eeva-Liisalla. Pukara on ollut ensimmäinen asuttu talo kulmakunnalla ja Ruokola sen torppa.

Ote Virmailan suku II -kirjasta: ”Julkaisemansa Pukaran suku -kirjan lisäksi Martti Ruokola on vuosikautia avustanut tietojen kokoamisessa Virmailan sukukirjaa varten. Suuri osa aineistosta on hänen kättensä työtä. Hän on myös toiminut ansiokkaasti sukuyhdistyksessä ja -neuvostossa yli 10 vuoden ajan.”

Sukupolvet vaihtuvat. Jos elämme vanhoiksi, voimme nähdä kolmenkin sukupolven muutot Papinsaareen. Mutta voimme myös nähdä kolmekin uutta sukupolvea syntyvän sukuja jatkamaan. Menneet ovat jättäneet elämäntyönsä nuoremmille opiksi ja ihmeteltäväksi.

Nyt muistellemme kiittolisena Marttia ja hänen elämäntyötään.

Teksti: Aino Ruokola

*Pukara, kotijärvi,
mihin sinua vertaisin?*

*Särkänpohja,
sinun takaasi nousee aurinko
aamulla
päivän palauksen jälkeen,
Sammalinen,
sinne se laskee joulunseudun
kaamoksessa.*

*Sammalisen päällä palaa kirk-
kaina syysöinä
Sirius, koirantähti, lakipistees-
sään,*

*Haavistonniemen takaa se
nousee.*

*Silloin kun Kalevan miekka
purjehtii ylitsesi,
talvi on kahlinnut laineesi.*

*Odota kotijärveni, kevät koittaa
ja idästä puhaltava puhuri
vapauttaa Sinut kahleistasi.*

*Selkävetesi ei ole avara kuin
Päijänne,*

*tuskinpa edes Pitkävesi,
minulle sinä kuitenkin olet
järvi järvien joukossa.*

*Oksniemi, Mäyränlahti,
Sammalinen, Mustasaari,
Kallioniemi, Salakkapohja,*

*Kotasalmi, Latopohja,
Särkänpohja, Ruokolahti,
teille ei ole vertaa maailmassa.*

Martti Ruokola, 1984

Moporakaa tianaamassa Käärmevuareissa

Käärmevuari on meinaan siinä Kuhmosten ja Länkelmäjen rajalla. Enempi osa kyllä Kuhmosissa. Se on sitä entistä Kotirannan maata, joka sitte joskus myytiin Enkvistille. Sille meinaan paperitehtaalle. Nys se on jonkin muun paperitehtaam maata. Serlaakius sitä omisti seuraavaks, muttem mä enään tiälä kun noi virmakkin muuttaa nimiänsä vaikka mikskä.

Mää asun täälä Mäntsälässä, mutta kotosin olev Vinkiältä, Järvensivun talosta. Mutta äite oli kotosin siältä Päijälästä. Meinaan Papulasta. Leppäkoskelta kun lähletään Päijäläntiätä ja menään tommonen kuus kilometriä, nin siinä se mummula viäläkin on. Ja viäressä enola, Karimaa. Karimaan Etvihän sitä rukoushuanetta hollas kymmenet vualet. Papulaa taas nykyjänsä pittää Reijo perheinensä. Ninettä mulle on kyllä toi Päijälä kokolailla tuttu. Lahti noilen sukulaisten sukunimi oli ja parin serkuv viäläkin. Paitti toi Reijo otti alkuperäsen nimen takasin. Se on Ratalahti.

Mutta tosta Käärmevuaren talvesta piti kertoo. Ans olla - mää olin siälä isän kanssa hevosajossa kouluj jälkeen. Vuasi oli 1964 ja mää täytin maaliskuussa 16 vuotta. Saim meinaan palkkaa siitä ja tarpeen se olikin, kun tartti toi mopo saala. Siinoli kanssa yks meilän naapuri hevosinnee savotassa. Se vähä viisasteli mun hankkeesta. ”Tullee sitte Järvensivun pihhaankin pensankäryä”. Nihän se olikin, ei meillä sillon ollu minkäälläista moottorilla käypää vehjettä.

Tälin miäs Kelvennalta, elikkä Tunkelontiän varrelta oli luvannu myylä vanhan moponsa mulle, kun se itte suunnitteli uulen ostoo. Ja nihän siinä kävi, että lumien lählettyä savotta loppu ja mää kävin sen mopon hakemassa. Oliham mää jonkun kaverin mopoo kokeillu, ninettä osasin jotenkin ajjaakkin. Sattu semmonen ilta, että Länkipohjassa oli ”Piimäjuhlat”, elikkä meijärin semmonen viihteellinen illavviatto. Nin siinä meilän ja naapurien tiänhaarassa, Kolmikourassa, oli koko kulmakunnav väki onnikkaa vartoomassa kum mää porhalsin omalla mopolla paikalle.

Vaikka olen ollu enempi tommonen ujonsorttinen, nin sillon oli vähä leuhka olo.

Siinä Käärmevuaren viäressä, Vuarijärvellä on tullu paljo käytyä ja nykyjään sinne pääsee autollakin. Ennevanhaan, ja sen savotankin aikaan Vinkiältä sinne tultiin Heplenkan ylitte. Mahlottoman hiano erämaajärvi se on. Sen savotan aikaan 1964 puutavarat kyllä ajettiin Neulajärven lanssille. Ja siinä ne hakkuumiästen parakitkin oli.

Teksti: Hannu Järvinen, Mäntsälä